

Київський університет імені Бориса Грінченка
Факультет суспільно-гуманітарних наук
Кафедра всесвітньої історії

«ЗАТВЕРДЖУЮ»
Проректор з науково-методичної та
навчальної роботи

Олексій ЖИЛЬЦОВ
« » 2023 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Етнокультурні особливості регіону (КПЄ)

для студентів

спеціальності	032 Історія та археологія освітнього рівня
спеціалізації	країни Південної Європи (Італія, Іспанія, Португалія)
рівня вищої освіти	першого (бакалаврського)
освітньої програми	032.00.02 «Історія та археологія»

Київ – 2023

КИЇВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ БОРИСА ГРІНЧЕНКА
Ідентифікаційне код 02136534
Начальник відділу
моніторингу якості освіти
Програма № 2362/23

(підпис) (присвоєне, відомо)
« » 2023 р.

Розробники: доктор історичних наук, професор, завідувач кафедри всесвітньої історії Історико-філософського факультету Київського університету імені Бориса Грінченка Срібняк Ігор Володимирович

Викладачі: доктор філософії з галузі «Гуманітарні науки», доцент кафедри всесвітньої історії факультету суспільно-гуманітарних наук Київського університету імені Бориса Грінченка Рій Григорій Євгенович.

Робочу програму розглянуто і затверджено на засіданні кафедри всесвітньої історії Факультету суспільно-гуманітарних наук
Протокол від 28 серпня 2023 р. № 1

Завідувач кафедри _____ (І.В. Срібняк)

(підпис)

Робочу програму погоджено з гарантом освітньої програми 032.00.02 Історія та археологія

_____. _____. 20__ р.

Гарант освітньої програми _____ (Г. В. Саган)

(підпис)

Робочу програму перевірено

_____. _____. 20__ р.

Заступник директора/декана _____ (В.М. Завадський)

(підпис)

Пролонговано:

на 20__/20__ н.р. _____ (_____), « ____ » ____ 20__ р., протокол №

(підпис) (ПІБ)

на 20__/20__ н.р. _____ (_____), « ____ » ____ 20__ р., протокол №

(підпис) (ПІБ)

на 20__/20__ н.р. _____ (_____), « ____ » ____ 20__ р., протокол №

(підпис) (ПІБ)

на 20__/20__ н.р. _____ (_____), « ____ » ____ 20__ р., протокол №

(підпис) (ПІБ)

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Характеристика дисципліни за формами навчання	
	денна	заочна
Вид дисципліни	Вибіркова	
Мова викладання, навчання та оцінювання	українська	
Загальний обсяг кредитів / годин	2/60	
Курс	3	
Семестр	5	
Кількість змістових модулів з розподілом:	1	
Обсяг кредитів	2	
Обсяг годин, в тому числі:	60	
Аудиторні	28	
Модульний контроль	4	
Семестровий контроль	-	
Самостійна робота	28	
Форма семестрового контролю	залік	

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Метою курсу є поглиблене вивчення історії країн Південної Європи та формування у студентів творчого підходу в осмисленні історичного процесу.

Загальні компетентності:

ЗК 6. Здатність до пошуку та аналізу інформації з різних джерел.

Спеціальні (фахові, предметні) компетентності:

СК 5. Здатність відшукувати необхідні для освітньої та наукової діяльності історичні джерела (архівні та опубліковані документи, етнографічні, картографічні матеріали, музейні експонати, археологічні артефакти і т. п.).

СК 8. Здатність використовувати у фаховій діяльності знання гуманітарних та соціальних наук, вміння аналізувати, оцінювати і прогнозувати політичні, економічні, культурні й соціальні події та явища.

3. Результати навчання за дисципліною

ПРН 2. Розуміти контекст і причини відповідних історичних подій та використовувати ці знання у професійній діяльності.

ПРН 4. Володіти понятійно-категоріальним апаратом історичної науки, професійно оперувати науковими термінами, прийнятими у фаховому середовищі.

ПРН 7. Розуміти і виявляти відмінності в історіописанні, поглядах на минуле представників різних епох та у різних контекстах.

ПРН 13. Розуміти загальні та специфічні риси історичного розвитку різних регіонів України, Європи та світу, фактори, що зумовлюють різноманіття культур та національних спільнот, ефективно співпрацювати з носіями різних історичних та культурних цінностей.

4. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Усього	Розподіл годин між видами робіт					
		Аудиторна:					Самостійна
		Лекції	Семінари	Практичні	Лабораторні	Індивідуальні	
Модуль 1							
Змістовий модуль 1.							
Тема 1. Особливості етнокультурного розвитку іспанських земель під час вестготського та арабського панування	6	2					4
Тема 2. Реконкіста	4	2					2
Тема 3. Формування централізованої іспанської держави у XV ст.	4	2					2
Тема 4. Перетворення Іспанії у світову державу	4	2					2
Тема 5. Боротьба Іспанії за домінування в Європі (кінець XVI – початок XVII ст.)	6	2					4
Тема 6. Наростання кризових явищ в Іспанії (XVII ст.)	4	2					2
Тема 7. Іспанія у новому часі (XVIII-XIX ст.)	4	2					2
Тема 8. Суспільно-політичні та етнокультурні перетворення в Іспанії (1900-1939 рр.)	4	2					2
Тема 9. Особливості політичного та етнокультурного розвитку Іспанії (1940 р. – початок XXI ст.)	4	2					2
Тема 10. Особливості державно-політичного розвитку Іспанії (доба Середньовіччя)	4		2				2
Тема 11. Формування колоніальної системи Іспанії	6		2	2			2
Тема 12. Специфіка розвитку культури і мистецтва в Іспанії (доба Середньовіччя, нового і новітнього часу)	4		2				2
Тема 13. Політична трансформація Іспанії у XX ст.	2		2				
Модульний контроль	4						
Разом за змістовим модулем 1	60	18	8	2			28
Разом за семестр	60	18	8	2			28
Усього годин	60	18	8	2			28

5. Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1

Лекція 1.

Особливості етнокультурного розвитку іспанських земель під час вестготського та арабського панування

1. Іспанські землі в післяримський час. Поява вестготів.
2. Виникнення перших ранньфеодальних вестготських королівств.
3. Проникнення берберів на Іберійський півострів.
4. Поземельні та соціальні відносини в Іспанії за часів арабського панування.
5. Об'єднання іспанських земель в межах єдиної арабської держави.

Лекція 2.

Реконкіста

1. Початок Реконкісти. Кастильське королівство, Арагон і Каталонія та їх територіальні здобутки.
2. Хрестоносці у боротьбі з маврами.
3. Русійні сили Реконкісти.
4. Соціальна стратифікація населення в Іспанії.

Лекція 3.

Формування централізованої іспанської держави у XV ст.

1. Особливості економічного розвитку Іспанії за доби розвинутого Середньовіччя.
2. Становлення державного апарату іспанського абсолютизму.
3. Колоніальні придбання Іспанії. «Колумбова Америка».
4. Суспільно-політичні та економічні процеси в Іспанії у кінці XV ст.

Лекція 4.

Перетворення Іспанії у світову державу

1. Політична боротьба в Іспанії.
2. Військово-політичне протистояння Іспанії на європейському театрі.
3. Правління Карла I Габсбурга.
4. Діяльність кортесів.
5. Національний рух комуньєрос. Антимонархічне повстання.

Лекція 5.

Боротьба Іспанії за домінування в Європі (кінець XVI – початок XVII ст.)

1. Війни з османами та африканськими племенами.
2. Повстання морисків у Андалузії.
3. Іспансько-нідерландське протистояння.
4. Відокремлення Нідерландів та анексія Португалії.
5. «Англійський» вектор іспанської зовнішньої політики.

Лекція 6.

Наростання кризових явищ в Іспанії (XVII ст.)

1. Особливості політичного та соціокультурного розвитку Іспанії.
2. Піддані іспанської корони у боротьбі з абсолютизмом правлячої династії.
3. Відокремлення Португалії. Заворушення в іспанських володіннях на півдні Італії.
4. Франко-іспанські взаємини. Боротьба Австрії та Франції за «іспанську спадщину».
5. Культура і мистецтво Іспанії.

Лекція 7.

Іспанія у новому часі (XVIII-XIX ст.)

1. Політичний та військово-економічний занепад Іспанії.
2. Доба правління Карла III. «Освічений абсолютизм».
3. Втрата Іспанією гегемонії на морі.
4. Іспанська політика Наполеона I. Війна іспанського народу за свою незалежність.
5. Вплив іспанської армії на політичні процеси в країні. Іспанські революції у XIX ст.

Лекція 8.

Суспільно-політичні та етнокультурні перетворення в Іспанії (1900-1939 рр.)

1. Особливості партійно-політичного життя Іспанії. Анархо-синдикалістський рух.
2. Розпад іспанської колоніальної системи.
3. Криза правлячої династії. Військовий переворот генерала Прімо де Рівери.
4. Посилення деструктивних процесів в іспанському суспільстві у 1930-х рр. Зіткнення тоталітарних ідеологій.
5. Національний рух і Народний фронт. Прихід до влади генерала Франко.

Лекція 9.

Особливості політичного та етнокультурного розвитку Іспанії (1940 – початок XXI ст.)

1. Іспанія під час Другої світової війни.
2. Диктатура генерала Франко.
3. Лібералізація режиму. Підготовка до демократизації політичного життя в Іспанії.

4. Хуан Карлос – принц і король Іспанії. Відновлення монархічно-конституційного ладу в Іспанії.
5. Модерна Іспанія як частина європейського простору.

План практичної підготовки

Семінар 1

Особливості державно-політичного розвитку Іспанії (доба Середньовіччя)

1. Іспанські землі після римського панування.
2. Конкіста і Реконкіста.
3. Державотворчі процеси на іспанських землях.
4. Створення централізованого Іспанського королівства.

Семінар 2.

Формування колоніальної системи Іспанії

1. Найголовніші територіальні придбання Іспанської корони.
2. Визначні іспанські завойовники на теренах Америки.
3. Колоніальна адміністрація на завойованих землях.
4. Особливості відносин між метрополією і колоніями.

Семінар 3

Специфіка розвитку культури і мистецтва в Іспанії (доба Середньовіччя, нового і новітнього часу)

1. Найдавніша та антична доба Іспанії крізь призму археологічних знахідок у XIX-XX ст.
2. Культурно-цивілізаційні здобутки іспанців за доби Середньовіччя та нового часу.
3. Специфіка культурного розвитку Іспанії у XX ст.
4. Архітектурні перлини Іспанії.

Семінар 4

Політична трансформація Іспанії у XX ст.

1. Фалангісти і комуністи в Іспанії. Інтернаціональні бригади в Іспанії доби громадянської війни .
2. Диктатура генерала Франко.
3. Перехід до парламентських форм функціонування іспанського політикуму.
4. Сьогодні та завтра іспанської монархії.

6. Контроль навчальних досягнень

6.1. Система оцінювання навчальних досягнень студентів

Вид діяльності студента	Максимальна к-сть балів за одиницю	Модуль 1	
		Кількість одиниць	Максимальна кількість балів
Відвідування лекції	1	9	9
Відвідування семінарських занять	1	4	4
Відвідування практичних занять	1	2	2
Робота на семінарському занятті	10	4	40
Робота на практичному занятті	10	1	10
Виконання завдань для самостійної роботи	5	12	60
Виконання модульної роботи	25	2	50
Разом		50	
Максимальна кількість балів: 175			
Розрахунок коефіцієнта: $100/175=0,571$			

6.2. Завдання для самостійної роботи та критерії її оцінювання

Назва теми	Кількість годин	Бали
Змістовий модуль 1		
Тема 1. Особливості етнокультурного розвитку іспанських земель під час вестготського та арабського панування	4	5
Тема 2. Реконкіста	2	5
Тема 3. Формування централізованої іспанської держави у XV ст.	2	5
Тема 4. Перетворення Іспанії у світову державу	2	5
Тема 5. Боротьба Іспанії за домінування в Європі (кінець XVI – початок XVII ст.)	4	5
Тема 6. Наростання кризових явищ в Іспанії (XVII ст.)	2	5
Тема 7. Іспанія у новому часі (XVIII-XIX ст.)	2	5
Тема 8. Суспільно-політичні та етнокультурні перетворення в Іспанії (1900-1939 рр.)	2	5
Тема 9. Особливості політичного та етнокультурного розвитку Іспанії (1940 – початок XXI ст.)	2	5
Тема 10. Особливості державно-політичного розвитку Іспанії (доба Середньовіччя)	2	5
Тема 11. Формування колоніальної системи Іспанії	2	5
Тема 12. Специфіка розвитку культури і мистецтва в Іспанії (доба Середньовіччя, нового і новітнього часу)	2	5
Разом за змістовим модулем 1		60
Разом		60

6.3. **Форми проведення модульного контролю та критерії оцінювання**

Підсумковий модульний контроль проводиться з метою визначення стану успішності здобувачів вищої освіти за навчальним матеріалом окремих модулів після завершення лекційних і практичних занять.

Форма проведення – письмова, письмово-усна.

Завдання для модульної контрольної роботи та критерії їх оцінювання розробляються лектором. Він проводить і оцінює модульні контрольні роботи.

Тривалість проведення письмового модульного контролю становить 2 академічні години.

Письмові контрольні роботи зберігаються на кафедрі до кінця навчального року.

Результати перевірки письмових контрольних завдань доводяться до відома студентів не пізніше ніж через два робочі дні після їх виконання.

Студент, який не згоден з отриманою за результатами модульного контролю оцінкою, має право подати апеляцію безпосередньо після оголошення оцінки. У цьому випадку завідувач кафедри призначає апеляційну комісію, яка зобов'язана розглянути апеляцію в присутності студента.

<i>Оцінка</i>	<i>Критерії</i>
20 – 25	Достатньо повно володіє навчальним матеріалом, обґрунтовано його викладає під час усних виступів та письмових відповідей. Глибоко та всебічно розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов'язкову літературу.
14 – 19	В цілому володіє навчальним матеріалом викладає його основний зміст під час усних виступів та письмових відповідей, але без глибокого всебічного аналізу, обґрунтування та аргументації, без використання необхідної літератури допускаючи при цьому окремі неточності та помилки.
8 – 13	Не в повному обсязі володіє навчальним матеріалом. Фрагментарно, поверхово (без аргументації та обґрунтування) викладає його під час усних виступів та письмових відповідей, недостатньо розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, допускаючи при цьому суттєві неточності.
0 – 7	Частково володіє навчальним матеріалом не в змозі викласти зміст більшості питань теми під час усних виступів та письмових відповідей, допускаючи при цьому суттєві помилки.

6.4. **Форми проведення семестрового контролю та критерії оцінювання**

Семестровий контроль проводиться відповідно до навчального плану у вигляді семестрового екзамену в терміни, встановлені графіком навчального процесу та в обсязі навчального матеріалу, визначеного робочою програмою дисципліни. Форма проведення семестрового контролю – письмова. Зміст і структура екзаменаційних білетів (контрольних завдань), критерії оцінювання визначаються рішенням кафедри та зазначаються у робочій програмі навчальної дисципліни й доводяться до відома студентів на першому занятті.

Рівень знань	Оцінка	Критерії оцінювання відповіді
Відмінний рівень	31 – 40	<p>Відповідь студента:</p> <ul style="list-style-type: none"> - містить повний, розгорнутий, правильний виклад матеріалу з поставленого питання; - демонструє знання основних понять і категорій та взаємозв'язку між ними, вірно розуміння змісту основних теоретичних положень; - вказує на вміння давати змістовний та логічний аналіз матеріалу з поставленого питання; - демонструє знання різних наукових концепцій та підходів щодо певної науково-теоретичної чи науково-практичної проблеми, пов'язаної з поставленим питанням; - здатність робити власні висновки в разі неоднозначності, спірного чи проблемного характеру поставленого питання чи проблеми.
Добрий рівень	21 – 30	<p>Студент дав досить змістовну відповідь на поставлене питання, але відповідь містить наступні недоліки:</p> <ul style="list-style-type: none"> - недостатня повнота, незначні неточності чи прогалини при поясненні того чи іншого аспекту питання; - окремі формулювання є нечіткими; міститься інформація, котра не відноситься до змісту екзаменаційного питання.
Задовільний рівень	11 – 20	<p>Студент дав відповідь на поставлене питання, однак допустив суттєві помилки як змістовного характеру, так і при оформленні відповіді на питання, а саме:</p> <ul style="list-style-type: none"> - відповідь викладена недостатньо аргументовано та/або з порушенням правил логіки при поданні матеріалу; - відповідь не містить аналізу проблемних аспектів поставленого питання, свідчить про недостатню обізнаність з основними науковими теоріями і концепціями, що стосуються відповідного питання; - у роботі багато грубих орфографічних помилок;
Незадовільний рівень	0 – 10	<p>Студент взагалі не відповів на питання, або його відповідь є неправильною, тобто містить грубі змістовні помилки щодо принципових аспектів поставленого питання. Аргументація відсутня взагалі або ж є абсолютно безсистемною чи алогічною.</p>

6.5.Шкала відповідності оцінок

Рейтингова оцінка	Оцінка за стобальною шкалою	Значення оцінки
A	90-100 балів	Відмінно – відмінний рівень знань (умінь) в межах обов’язкового матеріалу з можливими незначними недоліками
B	82-89 балів	Дуже добре – достатньо високий рівень знань (умінь) в межах обов’язкового матеріалу без суттєвих (грубих) помилок
C	75-81 балів	Добре – в цілому добрий рівень знань (умінь) з незначною кількістю помилок
D	69-74 балів	Задовільно – посередній рівень знань (умінь) із значною кількістю недоліків, достатній для подальшого навчання або професійної діяльності
E	60-68 балів	Достатньо – мінімально можливий допустимий рівень знань (умінь)
FX	35-59 балів	Незадовільно з можливістю повторного складання - незадовільний рівень знань, з можливістю повторного перескладання за умови належного самостійного доопрацювання
F	1-34 балів	Незадовільно з обов’язковим повторним вивченням курсу – досить низький рівень знань (умінь), що вимагає повторного вивчення дисципліни

7. Навчально-методична картка дисципліни

Модулі (назви, бали)	Змістовий модуль I											
Лекції (теми, бали)	Л. 1 (16)	Л. 2 (16)	Л. 3 (16)	Л. 4 (16)	Л. 5 (16)	Л. 6 (16)	Л. 7 (16)	Л. 8 (16)	Л. 9 (16)			
Семінарські заняття (теми, бали)									С. 1 (116)	С. 2 (116)	С. 3 (116)	С. 4 (116)
Практичні заняття (бали)	ПР. 1 (116)											
С.Р (бали)	СР. 1 (56)	СР. 2 (56)	СР. 3 (56)	СР. 4 (56)	СР. 5 (56)	СР. 6 (56)	СР. 7 (56)	СР. 8 (56)	СР. 9 (56)	СР. 10 (56)	СР. 11 (56)	СР. 12 (56)
Модульний контроль 25 (бали)	Модульна контрольна робота – 25											

8. Рекомендовані джерела та література

Джерела:

1. Conquerors and Chroniclers of Early Medieval Spain (Volume 9). (2011). Liverpool University Press
2. Constable, O. R. (1997). Medieval Iberia: Readings from Christian, Muslim, and Jewish Sources. University of Pennsylvania Press.
3. Isidore of Seville (1970). Isidore of Seville's History of the Goths, Vandals, and Suevi, 53p.
4. Lee, C. H., & Padrón, R. (Eds.). (2020). The Spanish Pacific, 1521-1815: A Reader of Primary Sources, 252 pp.
5. THE CONQUEST OF LISBON. Retrieved from:
<https://sourcebooks.fordham.edu/basis/Charles%20Wendell%20David%20-%20The%20Conquest%20of%20Lisbon%20De%20Expugnacione%20Lixbonensi.pdf>
6. The Edict of Expulsion of the Jews. Retrieved from:
<http://www.sephardicstudies.org/decreed.html>
7. The Visigothic Code: (Forum judicum) (1910). Ed. Scott, S. P. Retrieved from
<https://libro.uca.edu/vcode/vg12-2.pdf#112>
8. Treaty Between Spain and Portugal, Concluded at Alcacovas, September 4, 1479. Retrieved from https://avalon.law.yale.edu/15th_century/sppo01.asp
9. Children's Drawings of the Spanish Civil War. URL:
<https://exhibitions.library.columbia.edu/exhibits/show/children>
10. The Spanish Civil War and War Photography in the 1930s. URL:
<https://libraries.ucsd.edu/speccoll/swphotojournalism/index.html>
11. The Spaniard's Charter July 16 1945. URL:
<https://sourcebooks.fordham.edu/mod/1945spaniardscharter.asp>
12. The Spanish Act of Succession June 7, 1947. URL:
<https://sourcebooks.fordham.edu/mod/1947-spanishsuccessionact.asp>
13. Treaty between Spain and Portugal concluded at Tordesillas; June 7, 1494. URL:
https://avalon.law.yale.edu/15th_century/mod001.asp
14. Principles of The Spanish National Movement According to the Act of May 17, 1958. URL: <https://sourcebooks.fordham.edu/mod/1958spanishnational.asp>
15. Foreign relations of the United States: diplomatic papers, 1945. Europe Volume V 1945. Section: Spain. URL:
<https://search.library.wisc.edu/digital/AZQVAIB6H7VRWW86/pages/ADN6ZSQUDD7UKF8Q>
16. Foreign relations of the United States, 1946. The British of Commonwealth, Western and Central Europe Volume V 1946, 1948, 1949-1951, 1955-1957, 1958-1960, 191-1963, 1964-1968, 1969-1972. Section: Spain. URL: <https://search.library.wisc.edu/>
17. Пісня про мого Сіда (1972). Переклад Богдана І.Лончина, 161с.

Історіографія:

- 18.Балух, В., Коцур, В. (2016). Історія Середніх віків (Томи 1-2).
- 19.Дейвіс Н. (2001). Європа. Історія. Київ: Основи.
- 20.Касьянов, Г. (1999). Теорії нації та націоналізму: Монографія. Київ: Либідь.
- 21.Кобилярчик, К. (2021). Іспанія роз'ятрює рани. Човен.
- 22.Морадіельос, Е. (2022). Франко. Анатомія диктатора. Львів: Видавництво Анетти Антоненко ; Київ: Ніка-Центр.
- 23.Саїд, Е. Орієнталізм (фрагмент із Антологія світової літературно-критичної думки ХХ ст. Марії Зубрицької), 719-735.
- 24.Сайбеков, М.Г. (Дата невідома). Середньовічна європейська рецепція як сприйняття й запозичення освітніх ідей Ісидора Севільського. [Електронний ресурс]. URL: <http://dspace.pnpu.edu.ua/bitstream/123456789/14480/1/%d0%a1%d0%b0%d0%b9%d0%b1%d0%b5%d0%ba%d0%be%d0%b2.pdf>
- 25.Умберто Еко (Ред.). (2020). Історія європейської цивілізації. Епоха Відродження. Історія, філософія, наука і техніка. Харків: Фоліо.
- 26.Abate, M. T. (Ed.). (2018). *Convivencia and Medieval Spain*. Palgrave Macmillan.
- 27.Baumeister, M., Sala, R. (2015). *Italy, Spain, Portugal, and Greece from the 1950s until the present day*. The University of Chicago Press.
- 28.Birmingham, D. *A Concise History of Portugal (Third edition)*. (Cambridge University Press).
- 29.Elliott, J. H. (2002). *Imperial Spain 1469–1716*. Penguin Books.
- 30.Elliott, J. H. (2018). *Scots and Catalans: Union and Disunion*. Yale University Press.
- 31.Fuentes Codera, M. (2021). *Spain and Argentina in the First World War: Transnational Neutralities*. Routledge.
- 32.Griffin, R., & Mallet, R. (Eds.). (2008). *The Sacred in Twentieth-Century Politics: Essays in Honour of Professor Stanley G. Payne* (pp. 21-51). Palgrave Macmillan.
- 33.Hunt, L., Martin, T. R., & Rosenwein, B. H. (2004). *The Making of the West: Peoples and Cultures (Second Edition)*. Bedford/St. Martin's.
- 34.Kagan, R. L. (Ed.). (2002). *Spain, Europe and Atlantic world: Essays in honour of John H. Elliott*. Cambridge University Press.
- 35.Mae-Thomas, S. (URL). *The Convivencia in Islamic Spain*. [<https://bit.ly/3FcxKDI>]
- 36.Melo, D. (2022). 'Living Normally': Everyday Life Under Salazarism. *European History Quarterly*, 52(2), 200–220.
- 37.Newitt, M. (2009). *Portugal in European and World History*. Reaktion Books; Illustrated edition.
- 38.Payne, S. G. (1995). *A History of Fascism 1914–1945*. UCL Press.
- 39.Payne, S. G. (1999). *Fascism in Spain 1923-1977*. The University of Wisconsin Press.
- 40.Payne, S. G. (2004). *The Spanish Civil War, the Soviet Union, and Communism*. Yale University Press.
- 41.Payne, S. G. (2004). *The Spanish Civil War, the Soviet Union, and Communism*. Yale University Press.

42. Payne, S. G., & Palacios, J. (1999). *Franco: A Personal and Political Biography*. The University of Wisconsin Press.
43. Phillips, W. D. Jr. (Author), Phillips, C. R. (2016). *A Concise History of Spain* (Cambridge Concise Histories). Cambridge University Press.
44. Torrecilla, J. (2009). Spanish Identity: Nation, Myth, and History. *Studies in 20th & 21st Century Literature*, 33(2). <https://doi.org/10.4148/2334-4415.1699>
45. Tortella, G. (2017). *Catalonia in Spain: History and Myth*. Palgrave Macmillan.